

Windows 7: Microsoft'un gelecek görevi

Vista'nın yarattığı hüsranın ardından Microsoft'un geliştiricileri en **SON İŞLETİM SİSTEMİ** olan Windows 7 üzerinde harıl harıl çalışıyor. Bir buçuk yıl içinde hazırlanacak olan işletim sisteminin ilk ayrıntıları karşınızda.

BARIŞ EMRE ALKIM /AH

Haziran'ın 30'u Microsoft için bir dönüm noktasıydı. Firmanın kurucu ortağı, beyni ve yazılım devlerinin yüzü olan Bill Gates, Microsoft'tan elini çekti. Gates, ayrılacağını yıllar öncesinden duyurmuş, geçtiğimiz Eylül ayındaki bir şirket toplantısında resmen emekliye ayrıldığını söylemişti. Ancak ofisini toplayıp ayrılması bu güne denk geliyor. Elbette hala yönetimde sözü var ve Microsoft'un da his-selerinin büyük kısmı onun elinde, ama artık firmanın günlük işleriyle o ilgilenmeyecek.

"İşi tadında bırakmalı" derler, fakat Bill Gates bu noktayı biraz geçirdi. Microsoft şu anda hemen her cephede mücadele veriyor. Ancak çok da başarılı olduğunu söylemek mümkün değil.

Her şeyden önce, önemi gittikçe artan yeni pazarlar olan web araması, video portal ve sosyal ağ alanlarında Microsoft'un pazar payı çok düşük. Yahoo'yu satın almak işleri değiştirebilirdi, ancak bu da şu an için söz konusu değil. Üstelik asıl faaliyet alanında da Office paketinin başarısı haricinde durum pek parlak görünmüyor. Windows Vista'nın satışları vasat ve dahası, işletim sistemi Microsoft'un adını duyuracağına, firmayı alay konusu hale getiriyor.

Kafa karıştıran ekran görüntüleri: Windows 7'nin ilk beta sürümü

Ama daha umut var. Redmond'da geliştiriciler hummalı bir faaliyet içinde Vista'nın yerini alacak işletim sistemi üzerinde çalışıyorlar. Ürün şimdilik sadece Windows 7

kod adını taşıyor ve eğer söylentiler doğruysa, 2010 başında görücüye çıkacak.

Yeni sistemin vaatleri artık kanıksadığımız şeyler: Windows 7, Vista'dan daha hızlı çalışacak; RAM'i daha tutumlu kullanacak ve zayıf sistemlerde de kullanılabilir. Pe-ki, bu Windows verdiği sözleri yerine getirebilecek mi?

Windows 7'nin ekran görüntüleri daha şimdiden internette kol geziyor. Bunlar incelendiğinde, Media Player'da ve fotoğraf albümlerinde akıllı denetim unsurları göze çarpıyor. Uzmanlar bu görüntülerin gerçek olup olmadığı konusunda bir hayli kararsız. İlk beta sürümlerinde yapılan teknik değişiklikler neredeyse tamamen kod düzeyinde kalıyor ve grafiksel yenilikler gelişimin son aşamasına bırakılıyor. O yüzden,

Ayrıntılı bilgi Vista'nın takipçisi Windows 7'nin beta sürümünün ilk ekran görüntüleri daha şimdiden internette elden ele geziyor. Eklenmiş birtakım özelliklere bakılırsa bunlarda gerçeklik payı var.

Windows 7'nin şu anda görünürde Vista'dan bir farkı olmaması normal.

Birkaç haftadır web'de elden ele geçen bir beta sürümü ise daha inandırıcı. Sistemin "Değerlendirme sürümü" olduğu belirtiliyor. Bu, ürünü test edip değerlendirmesi için geliştiricilere dağıtılan kopyalara verilen isim. Dahası, Windows 7 olduğu id-

dia edilen işletim sistemi, geliştiricilerin deneyimlerini ve buldukları hataları Microsoft'la paylaşmaları için bir de hata iletim kutusu içeriyor. Vista'dan farklılaştığı noktalar hemen göze çarpıyor. Daha kurulum sırasında bilgisayar çalışma gruplarına veya ağlara katılabilir.

Kurulumdan sonrası daha da ilginç,

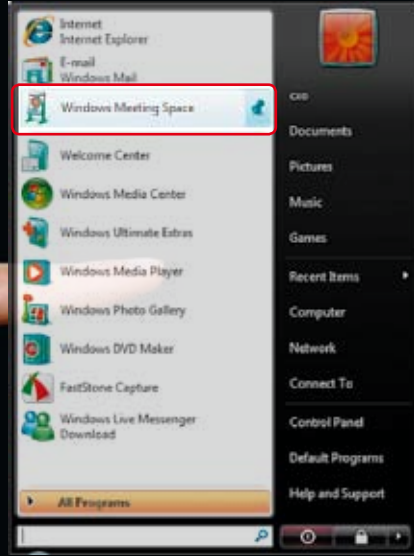
çünkü Başlat menüsünde değişiklikler var. Burada, Vista'dan farklı olarak yeni tasarlanmış ve belgeleri ve klasörleri internette tutmaya yarayan bir tür denetim merkezi olan "Windows Meeting Space" dikkat çekiyor. Böylelikle daha önce belirlenmiş bir kullanıcı grubu içinde web üzerinden fotoğraf, müzik ve dosya alışverişi yapılabilir.

Hizmetten yararlanabilmek için kayıt olmak lazım. Microsoft'un Meeting Space kullanıcılarına bir Windows Live ID vermesi ve böylelikle kendi ağ hizmetini güçlendirmesi akla yatkın geliyor. Windows Live'in çok kullanıcısı var ve Microsoft'un CEO'su Steve Ballmer'in "hizmet amaçlı yazılım" tanımına bakılırsa, muhteşem bir pazarlama kanalı. Bu ilerde yazılım pazar-

“Vista'dan sonra her şeyi daha iyi yapabiliriz”

Bill Gates, Microsoft'un kurucusu

İlk bakış Windows 7'nin ekran görüntülerinde basitleştirilmiş kurulum (üstte) göze çarpıyor. Ayrıca Microsoft kullanıcılara daha geliştirilebilir bir Windows sunuyor. Örneğin dinamik başlangıç menüsünde uygulamalar raptiyeyle sabitlenebiliyor.

lama için bir model oluşturabilir. Program kullanıcıları artık yazılımları satın alıp kurmak zorunda kalmayacak ve uygulamalar doğrudan tarayıcı üzerinden çalıştırılabilir. Ücretli hizmetler içinse kullanım başına para alınacak.

Kendini koruyan sistem: Windows 7 güvenlik açığı varsa alarm veriyor

Başlat menüsündeki diğer bir küçük ayrıntı ise Microsoft geliştiricilerinin Vista'yla gelen Aero kullanıcı arabirimini şimdiye kadar yaptıkları en akıllıca iş olarak gördüklerinin bir işareti. Vista'nın dinamik başlangıç menüsü, programları kullanım sıklığına göre sıralıyordu. Oysa Windows 7'de programları bu menüde sabitlemek ve ender kullanılan yazılımlara da hızlıca erişmek olanaklı. Toplamda, Microsoft, Windows 7 kullanıcılarına masaüstlerini düzenlemede daha büyük kolaylık tanımış. Arama maskeleri kolayca ölçeklendirilebiliyor, karakter boyutları ve masaüstü duvar kağıdı zevkinize göre değiştirilebiliyor.

"Windows Health Center" ise bu küçük yeniliklerden çok daha önemli bir özellik. Buradan bilgisayarınızın genel sağlık durumunu görebiliyorsunuz. Yaygın güncellemeleri henüz indirmediniz mi? Hangi kullanıcı hesapları hangi haklara sahip ve hangileri tehlike yaratıyor? Windows sisteminizde bir açık tespit eder etmez bir alarm sesi duyuluyor. İyi haberler de var: Makyajlanmış "Recovery Center" yedeklerin yara-

tilmasını ve geri alınmasını şu anki haline kıyasla çok daha kolaylaştırmış.

Bu yüzden, ilk izlenimlerin umut verici olduğunu söyleyebiliriz. Zaten böyle de olmak zorunda. Zira başarılı olma baskısı yüksek ve Microsoft yönetimine duyulan hisler ortada. Geçmişte yaptıkları hataları, Vista'nın çıkış tarihi konusunda yaşanan karmaşayı, Vista'nın uyum sorunlarını ve bunların bir daha tekrarlanamayacağını hepimiz biliyoruz. Bill Gates birkaç hafta önce, Wallstreet Journal'ın düzenlediği D6 konferansında bu durumu tüm açıklığıyla kabul etti. "Felsefemiz 'bir şeyleri daha iyi yapmak'tır. Vista sayesinde kendimize epey fırsat yaratık." Bu yüzden, Windows 7'nin sadece yeni bir işletim sistemi olmadığını, aynı zamanda Vista'nın sorunlarını

telafi niteliğini taşıdığını söyleyebiliriz. Windows 7, 80.000 çalışana ve nispeten katı yapısı olan devasa bir grubun da yenilikçi ürünler yaratabileceğini ispatlamak için bir girişim.

Windows 7'den sorumlu kişi Steven Sinofsky. Office kısmını yıllardır başarıyla yöneten ve Microsoft'un başaramadığı bir şeyi, yani ürünleri düzenli ve zamanında çıkarmayı başaran, üstelik de müşterilerin beğenisini kazanan ürünler ortaya koyan Sinofsky'nin, bu becerisini Windows'ta da göstermesi bekleniyor. Sinofsky, sıkı bir disiplin uyguluyor. Görevin başına geçtikten birkaç ay sonra Microsoft'un henüz çıkmamış ya da özellikleri kesinlikle belirlenmemiş ürünler konusunda bu güne kadar sergilediği şeffaflığı sorgulayan ve profesyo-

Dokunmak serbest Windows 7 dokunmatik ekranları destekliyor. Bu sayede dosyaları parmağınızla taşıyabilir ya da biraz piyano çalabilirsiniz.

nel gizliliği ön plana çıkaran açıklamalar yaptı.

Vista Service Pack 1'e ilgili ayrıntılar kamuoyuna sızdığına, Sinofsky web günlüğüne şöyle yazdı: "Lütfen bunu yapmayın! [...] Çoğu kişinin böylesi bir gizliliği "modası geçmiş" gördüğünü biliyorum, ama firmalar tümüyle şeffaf değildir, olsa olsa biraz geçirgendir. Büyük kısmını görürsünüz ama geri kalanı görünmezdir." Belli ki Sinofsky Windows 7'ye ilişkin sızan hiçbir şeyi resmi kabul etmiyor.

Gates ile Ballmer: Windows 7'nin ilk ayrıntıları hakkında sohbet

Bu ketumluğa rağmen Windows 7'nin ayrıntıları daha şimdiden herkesin diline düştü. Üstelik sadece sözünü ettiğimiz beta sürüm aracılığıyla değil, resmi yollardan da. Microsoft'a nihai vedasını etmeden daha birkaç gün önce, Bill Gates bile bu konuda konuşurken görüldü. Tokyo'da bir konferansa katılan Gates, geliştiricilerin en son Windows sürümünü hızlandırmakla ve Vista'nın ciddi bir sorunu olan RAM kullanımını iyileştirmekle uğraştığını söyledi.

Bununla da kalmayıp ayrıntılara girdi. PC'lerin, dizüstülerin ve cep telefonu gibi taşınabilir aygıtların Gates'in anlattığı şe-

oyun denetimi de bu şekilde yapılabilecek. Peki, tüm bunları Windows 7'de görecekmiyiz? Yorum yok. Microsoft'un pazarlama beyni Steve Ballmer sadece şu kadarını söylüyor: "Windows 7'de çok fazla yenilik var ve amacımız, donanım ortaklarımızla fantastik bilgisayarlar yaratmak."

Ağzı sıkı geliştirme müdürü Steven Sinofsky konuşmamayı ısrarla sürdürüyor. Şu ana kadar yeni sistem hakkında ağzından çıkan tek şey, Microsoft müşterilerinin uyumluluk konusunda endişe etmemeleri yönündeki hiç de şaşırtıcı olmayan açıklamaydı: "Vista'da çalışan tüm uygulamalar ve sürücüler Windows 7'de de çalışacak".

Vista konusunda yaşanan bilgi karmaşasının bir benzeri şimdiye kadar gerçekleşmedi, ama bir iki küçük istisna da yok değil elbette. Gates herkesi bir kez daha şaşırtarak, Windows 7'nin 2009'da piyasaya çıkacağını duyurdu. Oysa C-Net'te yapılan bir röportajda çıkış tarihi sorulduğunda Sinofsky'nin yanıtlamakta güçlük çektiği ortadaydı.

"Tek söyleyeceğim, zaten daha önce de söylediğim gibi, Windows 7'nin Vista'nın çıkışından üç yıl sonra piyasada olacaktır." Bu da 2010 yılının Ocak ayına denk geliyor. O güne kadar yeni sistem yaklaşık 2.000

"Vista'da çalışan her şey Windows 7'de de çalışacak"

Steven Sinofsky, Windows Geliştirme Müdürü

kilde etkileşimi önemli bir özellik ve satır aralarına bakıldığında, sağ kutuda gördüğünüz Live Mesh çevrimiçi hizmetinin Windows 7'yle boy gösterebileceği kanısı oluşuyor. Daha beta sürümüne bile eklenmiş olan Windows Meeting Space de bu fikri destekler nitelikte.

Ballmer ve Gates, D6 konferansında Vista'nın halefinin dokunmatik ekranları nasıl desteklediğini gösteren bir de tanıtım yaptılar. Microsoft'un emektar "Paint" yazılımı artık "Touchable Paint (Dokunulabilir Paint)" adını taşıyor ve çember çizmek ya da çizdiğiniz ağaçları boyamak için fareye gerek kalmadan, sadece parmaklarınız yetiyor. Microsoft bu teknolojiyi bundan bir yıl öndce, PC'de "Surface" adıyla duyurmuştu.

Bu özellik elbette sırf eğlence amaçlı değil. Veri taşıma, görüntü düzenleme ya da

geliştirici tarafından üretilecek. Büyük bir kullanıcı kesimine sunulacak olan beta sürümünün Ekim sonuna kadar hazırlanacağı düşünülüyor. Ardından, Los Angeles'ta, Windows geliştiricileri için en önemli uğrak noktalarından biri olan Professional Developers Conference (Profesyonel geliştiriciler konferansı) gerçekleşecek.

Microsoft'un 2.000 testçisi hata avına çıkacak. Aynı anda, dünyanın dört bir yanından 260 büyük müşteri işletim sisteminin test sürümlerini "Technology Adaption Program" kapsamında alacaklar. Kamuoyuna açık beta ve Release Candidate sürümleri de bir sonraki sene gelecek. Windows 7'nin gideceği yol Vista'nınkiyle aynı, ama sonunun farklı olmasını umuyoruz. Sonuçta kullanıcıları Windows XP'den vazgeçirmek için daha iyi nedenler gerekiyor.

balkim@chip.com.tr

MICROSOFT'UN İCATLARI

Bir dizi yeni program ve hizmet Windows 7'yi bile beklemeden çıkıyor. En önemlilerine burada değiniyoruz.

Live Mesh Live Mesh ile Microsoft kullanıcılara PC, dizüstü ve cep telefonu gibi farklı aygıtlar arasında veri eşleşmesi yapabilecekleri bir web sabit diski sunuyor.

Silverlight 2.0 Zengin internet uygulamaları için üretilen tarayıcı eklentisi, Adobe'nin Flash'ına kafa tutuyor. Bu sürüm yaz sonunda çıkacak.

Internet Explorer 8 IE pazarda kan kaybediyor. Tarayıcının yeni sürümünün buna son vermesi gerek. IE8'in Beta 2 sürümü piyasada.